

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput II. Oratorium SS. Petri et Pauli dedicari curat: S. Waldetrudem,
ejusque filias, et sororem Aldegundem ad vitam monasticam allicit, ac pie
moritur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

A. ANONYMO. pietatem orare pro extremum spiritum trahente. Cujus fletibus Dei Famulus misertus, prophetica voce ait ei : Depone, homo, omnem mœstítiam, quoniam reversus domum tuam invenies sospitem, puero nato, uxorem tuam. At vir licet mœstus statim rediens domum, sumpsit de conjugè sana duplex gaudium, sicut viva voce audierat fari Christi Alumnum. Natum siquidem puerum sanctus Gislenus de sacro fonte suscepit, atque vir ille pro tantis beneficiis per beatum Vatem subi collatis, quidquid sui juris in villa Racemo fuit, almo Compatri suo tradidit ad opus SS. Apostolorum Petri et Pauli, quibus oratorium agebat. Reversus præterea Dei Testis Cellam s̄ perfecit, quam inchoaverat, basilicam.

9 Prædictus igitur rex Dagobertus t̄ post multum tempus iter ducebat juxta Sancti Cellam : sed quia propter paludes difficiles erat via euntibus ad illam, sumpta lympha sanctificata, thuribulo cum thymiamate sanctoque Euangelio properat Sanctus obviam regi, sciens scriptum : " Subjecti estote omni humanæ creaturæ B " propter Deum, sive regi tamquam præcellenti u. " ti u. " Adspiciens vero rex Vatem sanctum recognovit interrogans eum : Quid vis, Dei Dilecte ? Ait illi Sanctus ; Exsul et peregrinus sum, domine mi rex, et has in partes de terra longinqua veni, hoc est, de Athenis, nobilissima Græcorum urbe, Dei utique jussione : vestram nunc obnixè depono caritatem, quo nostro dignemini loco largiri de regia vestra possessiona, unde aliquid victus habeant famulantes Deo in eo, queantque pro regis incolumitate æterno Christo imperatori supplicare jugiter. Postulationi itaque S. Gisleni rex aurem libenter accomodans, tradidit SS. Apostolis Petro et Paulo locellum præfatum, qui modo Cella vocitatur, et quidquid in circuitu ejus est silvarum, aquarum, aliarumque rerum eidem loco habillum, insuper et villam Hornutum x̄ cum suis omnibus appendiciis. Dati autem his mente hilari legaliter, abiit rex viam suam gaudenter. Tali quoque regio solamine vir laudabilis Gislenus alacrior redditus, gratias agens ei, qui cuncta benigno moderamine peragit.

ANNOTATA.

- C a Origine tamen forte Francus aut Belga. Vide Comment. præv. num. 15.
 b De Atheniensium scholarum S. Gisleni ætate, conditione et statu consule Comment. præv. num. 16.
 c Psal. 16, v. 103.
 d Id non ex antiquis certisque monumentis, sed suis præjudiciis ductus scripsit anonymus noster.
 e Gen. 12, v. 1, et Act. cap. 7, v. 3.
 f Hoc nomine etiam presbyteri vocati sunt.
 g Roma recta S. Amandum, Trajectensem ea tempestate episcopum, adisse videtur; inde vero Castrilicium, nunc Montes Hannoniæ et hujus provinciæ caput; nisi forte a S. Amando digressus, recta Ursidongum (nunc Gislenopolim) contenderit. Vide Comment. præv. num. 38.
 h Dagobertus jam pridem obierat ex plerorumque eruditiorum sententia.
 i Belgii provincia est vicina Hannoniæ, Belgii item provinciæ.

k Videntur hic significari vestes sacræ, quibus D in Sacrificio Missæ utebatur.

l Quidquid hic de Dagoberto, ursæ et aquila narratum est, fabulas olet: has anonymus, S. Gerardi discipulus, prudenter reticuit.

m Ad Corinthios 2, cap. 2, v. 15.

n Cameracensis, in cujus diocesi S. Gislenus morabatur.

o Joan. 1, cap. 3, v. 1.

p i ad Thessalonicenses cap. 5, v. 20.

q Gallicæ Roissin, inter Gislenopolim et oppidum Quenoy.

r Belgii civitatem ad Scaldim fluvium, nunc archiepiscopatu insignem.

f Quæ prius Ursidongus, quasi Lustrum ursæ dicta fuerat.

t Vide lit. h et num. 42 Comment. prævii.

u i Petri, cap. 2, v. 13.

x Vicum prope Gislenopolim, de quo plura num. 48 Comm. præv.

CAPUT II.

Oratorium SS. Petri et Pauli dedicari E curat : S. Waldetrudem, ejusque filias, et sororem Aldegundem ad vitam monasticam allicit, ac pie moritur.

Peracto siquidem oratorio almus antistes Gislenus suggestit dominis episcopis Autberto atque Amando, uti venientes pontificali auctoritate benedicerent illud. Quod et venerabiles episcopi egerunt venerabiliter cum ingenti populorum ambitione a. Tunc etiam temporis erat quidam nobilis vir, nomine Madelgarius, qui Vincentius post dictus est, in palatio supradicti regis, cujus uxor erat consanguinea regi, nomine Waldetrudis b. Quique Madelgarius, Deo inspirante, Sanctorumque præfatorum præsulum admonitionibus compunctus, S. Autberti manibus tonsura capitis accepta in Altomonte c sub S. Benedicti norma sese humiliter reclusit, quamque feliciter finetenus servavit. Uxor vero ejus beata Waldetrudis in sæculari habitu degens, proles prædiæque sibi a seniore collata nobiliter regebat. Enimvero ne tanti viri conjux sæculi actibus illuderetur, divina voce sacerdos Domini Gislenus edocetur, quo eam invisere dulci affatu animaret in bono, ut, mundi pompis abrenuntiatis, exemplum sui sequeretur jam cœlibis Domini. Abiens quippe Sanctus, hortatus est eam affatim caritosa celestique doctrina. Auditis ergo Christi famula Waldetrudis eximii patris Gisleni documentis, dixit nequaquam se velle degere in sæculi gloria, sed nescire, ubi aut qualiter in Dei famulatum semet adstringeret. Post hujusmodi sacras admonitiones vidit Dei ancilla Waldetrudis in visu quasi intraret ecclesiam, quæ est in villa Buxuto d, et S. Gaugericus episcopus e hilariter eam adspiciens dabat ei calicem optimo plenum vino dicens : Age quod agis, placent enim Deo et mihi, quæ agis. Qua visione acsi fervens in utre multum, ita Christi pedissequa sancti spiritus gratia

Dedicari oratorium curat, et S. Waldetrudi

A tia compuncta, cœpit in Dei fervere obsequia, dicens cœlesti Sponso cum Psalmographo: "Ca-
"lix tuus inebrians quam præclarus est f".
Quam etiam visionem cum quibusdam suarum
famularum simpliciter intimasset, ut talibus per-
sonis mos fore assolet, inter se visum joculariter
conferentes, pervenit ad ignobile vulgi aures.
Quod contra Dominicus sermo talia cohibet fieri,
loquens in Euangelio: "Nolite ponere marga-
"ritas ante porcos g." Porcorum etenim more
vulgus stolidum et ignobile justorum dicta ac
opera ceu grunniendo deridens incusat.

auctor est,
ut, condito
Castri loco.

11 Unde quoque, hoste communi seminante,
nonnulli cœperunt de Christi famula calumnian-
tes fari secus, quam res se haberet. Consternata
igitur super his ancilla Dei, utpote adhuc in
fide rudis, angelica admonitione edocta in somnis,
deposuit extemplo mœrorem inutilem. Post hæc
iterum veniens ad eam S. Gislenuus, intimavit
eadem Sancta ei visionem, quam viderat, et quod
illam narrasset mente simplici suis famulabus,
quodque ei derogasset plures, nec non et an-
gelica visitatione per visum esset recreata. Audi-
tis autem his sanctus Gislenuus dixit ei humiliter:
Tam mysticam Dei visionem viris spiritua-
libus patefacere debuisses, qui te instruere digne
scirent, non sæcularibus mulierculis sæculo de-
ditis. Nunc itaque, quod sæpius suggessi tibi,
ne differas agere, sed tota mente in Dei famu-
latum temet converte. Ostendam ergo tibi, quid
agas. Imprimis enim cum has attigi partes,
querens ubi degere ac Deo quivissem famulari,
nactus sum quidem montem silvosum, sic aptum,
si foret extirpatus, Deo obsequi cupientibus:
illum etenim, si vales, eme, et ibi ædifica tibi
habitacula tuisque sequacibus. Ducens vero illuc
eam, ostendit.

monasterio
sacrum ve-
lamen susci-
piat,
h i

12 Collibuit quidem sanctæ Waldetrudi locus,
sancti autem consilio Gislenui misit ad virum
venerabilem Hildulfum h, cujus uxor Aja i erat
sanctæ consanguinea, obsecrans eum, ut in monte
sibi ostenso construeretur domus, quo Creatori
suo die noctuque serviret. Veniens autem Hildul-
fus venerabilis valde hilaris effectus super istius-
modi mandato emit a possessoribus locum, atque
construxit in montis vertice nimum eminentem
domum. Cumque Dei ancilla isset videre ædem
sibi paratam, abhorruit ejus eminentiam, nolens
Christi paupercula superbam habitare ædem. Cu-
jus humilitatem supernus Artifex attendens, nocte
secuta misit ventum validum cum grandine,
evertitque funditus illam domum. Præscriptus
quoque vir Hildulfus audito quod acciderat, re-
meavit ad locum, ac sicut per S. Gislenuum di-
dicerat Sancta, ostendit ei quem Sanctus cœpe-
rat extirpare locum, ibique noxiis radicibus am-
putatis arboribus, restructa est ei domus in mon-
tis latere, ac oratorium in SS. Apostolorum
honore k. Sanctus igitur Dei Sacerdos Gislenuus,
ex toto S. Waldetrudis prudentissimus consilia-
tor, hortatus est eam proficisci ad alium ponti-
ficem Aubertum, ut ejus auctoritate susciperet
innocentis vitæ indumenta: quod et gratanter
fecit l. Acceptis itaque sacris velaminibus, mox
semetipsam suaque omnia divinis tradidit acti-
bus, ostendens passim suæ sanctitatis exempla
pluribus. Animadvertens siquidem gloriosus pater
Gislenuus eam in sancto proposito per omnia esse
roboratam, gavisus est valde; quia quod in eo*
diu optaverat, oculis intueretur propriis.

* an in ea?

13 De cetero monuit Sanctus Sanctam super
sorore sua Aldegunde m virguncula, ut et ipsa*
sicut se lucraret Deo, filias quoque suas non
negligeret, quin eas consecraret Deo, Aldetru-
dem n scilicet ac Madelbertam o. Enimvero in-
spirante Divinitate, ac S. Waldetrude suggerente,
et patre almifino Gislenuo clarente, sese alma Al-
degundis contulit Dei famulatu in cœnobio Mel-
bodiensi p, quod ei forte ex patris q matrisque
r hereditate contra neptem suam Gertrudem s
dimissum erat. Ubi quoque ædificato oratorio
aliisque habitaculis, virgo Aldegundis suam adiit
sororem invisere in monte Castri loco. Quæ etiam
egestati sororis condolens, conata est eam hor-
tari, uti, relicto illo loco, iret ad suum, qui ma-
jor ac melior esset servorum ancillarumque fre-
quentia. Cui S. Waldetrudis: Malo, ait, hoc in
loco, licet inops, diebus vitæ meæ Deo obsequi,
quam ire quo cogis: Deus enim ubique non pa-
tietur me perire fame. "Divites quidem", ut
Psalmista inquit, "egerunt et esurierunt: in-
"quirentes autem Dominum non minuentur omni
"bono t." Loco nempe hoc fruar, quoad vivam,
quem per suum famulum Gislenuum divina pietas
mihi destinavit. Redi ergo cum tuis consangui-
neis, o dulcis soror, alens eas regulariter. Abiit
enim ac recessit Deo comite.

A. ANONYMO.
idemque S.
Aldegundi
persuaderi
curat,
m
* an ipsam?
n o

p q
r
s

14 Ea tempestate S. pontifex Amandus sui
cursu laboris consummato spiritum divitiis cœ-
lestibus oneratum reddidit Regi æterno. Quem
sancta virgo Aldegundis in visu ab eodem Rege,
regum Domino, vidit cœlesti diademate coronari
u. Quam quidem visionem puellarum secum de-
gentium nulli voluit referre, sed misso nuntio ad
Dei virum Gislenuum, petiit cum sorore ad se vi-
sitandi gratia venire. Venientibus autem iis oc-
currit obviam sancta virgo in loco, qui dicitur
Meinrivus x, et mutuo se salutantes loquebantur
de cœlestibus exsultantes. Tunc alma Aldegun-
dis intimavit visum eis. Cui venerabilis ait Gis-
lenuus: Quia meruisti, o virguncula, Deum videre
sui amici animam coronantem, pro certo scias,
non propter illum, qui coronabatur, sed propter
temetipsam, quæ adhuc in certamine es, tibi fore
ostensum. Imminere autem tibi scito vitæ in-
stantis finem: ideo, rogo, temetipsam in Dei
opere stabiliter firma, deprecens ejus pietatem,
ut in te aliquam incommoditatem mittat, per
quam purgator reddita queas cum S. Amando F
remunerari perpetim. Quæ utique virgo sancta,
Euangelii perficiens verba dicentis: "Qui odit
"animam suam in hoc mundo, in vita æterna
"custodit illam y" petiit a Deo incommoda et
impetrare meruit. Nam in dextera ejus mammilla
morbus canceri ortus est. Quam incommoditatem
vehementer dilexit, quia sciebat, hanc sibi pro-
futuram, si patienter sufferret, quodque fecit fi-
netenus. Prædulcia itaque conferentes inter se
verba sorores prædictæ cum S. Gislenuo confessore,
communi consilio decrevere, ut Cella prædicti
Hominiis Dei omni tempore conjuncta esset mo-
nasterio almæ Aldegundis: quod hactenus ita
permanet. Statuerunt etiam ut abbates seu abba-
tissæ Melbodiensis cœnobii in universis necessa-
riis præsto forent abbati fratribusque habitanti-
bus Cellæ S. Gislenui, pontemque construerent, per
quem fidelis populus oratum pergeret ad locum
prædictum: quia, ut dignoscitur, propter paludes
inivium est iter, per quod ad illam Cellam per-
gitur. Hæc vero, quæ dicuntur, præcepto Ca-
roli

cujus mortem
prædicti, et
beneficentiam,

u

x

y

Caroli

A. ANONYMO-

z

uti et soror-

is ejus

Waldetrudis expertus,

aa

bb

cc

dd

B

moritur, se-

peltiturque

in SS. Apo-

stolorum,

quod condi-

derat, ora-

torio,

ee

C

ubi quievit

ejus corpus,

donec aliud

Elefantis con-

didit.

gg

hh

ii

roli regis Magni firmata sunt tempore Elephantis abbatis ipsius loci z.

15 Interea S. Gislenus cum alma Waldetrude redeuntes venerunt in villam Framereias aa, quam eadem Sancta emerat, et dedit ex ipsa sancto viro partem unam dicens: Accipe, serve Dei, partem de hac mea possessione, unde habeas, qualiter vivere queas cum tuis sociis. Ita reversi sunt ad propria. Prorsus nemo potest eloqui, quantæ fuerit S. Gislenus ac Dei famula Waldetrudis caritatis, quamque servarunt usque in ultima suæ senectutis. Præ senecta enimvero nemo eorum jam quibat invisere alterum, unde communi decreverunt consilio in villa Quaternione bb ædificari oratorium in S. martyris Quintini honore, illucque soliti erant colloqui causa convenire. Quod etiam oratorium Gisleno tradidit ad opus SS. Apostolorum Petri et Pauli ad refocillandos inopes, quos præfatus Antistes cc super aurum et topazion ob Christi amorem diligebat, cupiens audire illam mellifluam Domini vocem in die extremi examinis: "Quandiu fecisti unum ex meis minimis, mihi fecisti dd."

16 At ultra nempe sunt et innumerabilia, quæ de hoc viro sanctissimo Gisleno populorum rumor refert, vel quæ in chartulis antiquissimis ee difficile intueri valent: in quibus tamen reperitur, quantum assiduus fuerit orationi, vigiliis sacris intentus, parsimonia conspicuus, paupertatis veritate contentus, egenis dilectus, et cunctis Dei virtutibus refertus. Igitur cum Rex sæculorum pro sui laboris agone palmam perennis gloriæ ei decrevisset rependere, plenus dierum gratiarumque, sæculo, quod ob metum Dei viriliter vicit, relicto, spiritum divinis fatigatum obsequiis suo reddidit Creatori ff, viventi atque regnanti per sæculorum sæcula. Cujus beatas exsequias ejus discipuli venerabiliter prosequentes, corpus sanctissimum cum ingenti honore humaverunt in beatissimorum Apostolorum Petri et Pauli basilica, ubi præstantur divina beneficia dignis ejus meritis intervenientibus ad laudem et gloriam Domini nostri Jesu Christi, cui cum Patre sanctoque Spiritu permanet æternitas, majestas et imperium per cunctorum temporum spatia. Amen.

17 In quo loco per multa annorum curricula prædicti S. Gisleni corpus quievit, quousque Magnus rex Carolus cuidam abbati, propinquo suo, nomine Elefanti, præfatum locum concessit servandum, sublimiusque et pulchrius construendum oratorium, quo isdem Sanctus quiescebat Honorificentius autem illo ædificato, proposcit idem nobilis abbas episcopum Cameracensium Halydgarium gg venire et consecrare illud more Catholico. Veniens ergo episcopus dixit, non debere illud benedici, manente intus alicujus Sancti corpore aut aliquibus Sanctorum reliquiis hh. Initioque simul consilio elevantes Beati artus detulerunt foras monasterii oratorium, abdentem eos post absidem altarisque fenestram, cupiens abbas Elefantem post referre illos intro. Benedicta est itaque basilica in honore Apostolorum Petri et Pauli atque ceterorum Sanctorum, octavo Kalendas Augusti tempore Ludovici regis, prolis indoclyti Caroli ii. Sciscitatio deinde episcopo abbas, quid de sacrosancto corpore fieri deberet, respondisse fertur episcopus: Quiescat illic Sanctus, donec Dei pietas dignetur patefacere ejus merita manifestius cunctis hominibus. Quievit siquidem

ibi Sancti gleba annis multis propter paganorum frequentiam kk et seniorum segnitiam, quousque locus rediit in eremi vastitatem ll.

ANNOTATA.

a Sub annum 653. Vide Comment. prævium num. 49.

b De sanctis hisce Conjugibus actum est in Opere nostro; de S. Madelgario quidem tom. III Julii ad diem XIV ejusdem mensis: de S. Waldetrude vero ad IX Aprilis tom. I ejusdem mensis.

c Ad Sabim fluvium in Hannonia sito.

d Vicus videtur non procul Binchio, Hannoniæ oppido, situs. Vide dicta num. 51 Comment. prævii.

e Sancti hujus Cameracensis episcopi Acta illustrata habes tom. 2 Augusti pag. 664 et seqq.

f Psalm 22, v. 5.

g Matt. 7, v. 6: Neque mittatis margaritas vestras ante porcos.

h Laubacensem ducem, seu præfectum regium.

i De hac Sancta sanctoque ejus conjugis Hil-dulfo consule tom. IV Junii ad diem XXIII, et tom. 2 Aprilis ad diem XVIII ejusdem mensis.

k Nempe prope Castrilocom; cui oratorio monasterium quoque adjecit, quod in nobilium Virginum seculare collegium fuit deinde mutatum seculo X.

l Sub annum 654.

m Relata est in Opus nostrum ad diem XXX Januarii.

n Relata est in Opus nostrum ad diem XXV Februarii.

o Relata est in Opus nostrum ad diem VII Septembris.

p Melbodium, Belgii oppidum est ad fluvium Sabim.

q Waldeherti.

r Bertilia.

s Abbatisam Nivellessem.

t Psalm. 33, v. XI.

u Non vivum, sed defunctum. Vide Comm. præv. num. 53 et seqq.

x Mairieu prope Melbodium.

y Joann. 12, v. 25.

z Vide de illo dicta num. 56 et seq. Comm. prævii.

aa Hujus fere nominis vicus est prope Montes Hannoniæ.

bb In vicinia vici Framereias mox memorati.

cc Vide lit. f in Annotatis in cap. I.

dd Matt. 25, v. 40.

ee En monumenta, quibus anonymus noster unice usus est.

ff Sub annum, ut apparet, 681, vel non multo serius. Vide Comm. præv. num. 54.

gg Seu Halitgarium.

hh De antiquo consecrandi ecclesiam ritu, causaque, cur Halitgarium SS. Apostolorum Petri et Pauli ecclesiam, nisi amote inde S. Gisleni corpore, consecrare noluerit, vide Comment. præv. num. 58.

ii Anno forte 818. Vide Comment. prævium num. 58.

kk Hannoniam vastarunt Normanni circa annos 881 et 898. Vide Commentarium prævium num. 4.

ll Hinc

A Il *Hinc sub finem seculi IX aut seq. initium scripsisse anonymum collige.*

INVENTIO ET MIRACULA.

S. GISLENI,

Scripta ab anonymo, S. Gerardi discipulo, seculo X.

Obruta alta
oblivione S.
Gisleni reli-
quix
a

B Post multa certamina, quæ confessor Domini Ghyslenus spirituali agone, mundo spectante, certaverat, post longa conciamina a, quibus bellator corpus proprium mactando cruciaverat, tandem consummato cursu, victore spiritu, exemptus seculo in Sanctorum transfertur requiem, jungendus Domino: quia, quem fideliter eatenus contemplan- do sitiverat, jam absque nebula carne molis perfrendum sibi concessum impetrarat. Porro compago corporis gremio terræ olim suscepi- ta latens tegebatur b: peccatis enim nostris exigentibus, tantus Patrocinator, mortalibus profuturus, palam aberat; ipsi quidem festina * paradisi gaudia in compensationem suorum laborum feliciter redduntur, sed ejus patrocinia in convalle plorationum hactenus moerentibus miserabiliter abundant, sic multa vertigine labentium annorum occultata, ut jam quoque ipsa merita fierent velut ignota: locus etiam, quo febriles deduxerat dies, qui viro Dei paradisiaca amenitas, incuria præsidendum pene ut lustrum feralis in pristinum jam redigebatur desertum c, sed non in perpetuum. Hæc ad tempus facta oblivio; nec passa est divina miseratio servi sui merita diutius sopita delitescere, magis intercessionum beneficia quærentibus vitam ejus cunctis fidelibus in exemplo tribuere.

sub annum
929.

d

e

f

g

2 Agitur ergo sive proditur istud tempore congruo, imo superno respectui placito, scilicet Henrico Saxonum rege, Franciæ Austriasi- orum sive Germaniæ gerente insignia sceptræ d, Ghisleberto earumdem regionum duce vel consule e, ut per principes famosi nominis promul- garetur celebre nomen latius famosi miraculi; denique hiis diebus quidam presbyter, Teutfri- dus nomine, prædictum locum, quo veneran- dus vir, basilica constructa, sepeliri se manda- verat, qui tunc Ursidoncus, modo Cella S. Ghysleni nomen sortitur, per successionem ad explendum inibi sacerdotale debitum, videlicet sui gradus officium, acceperat, sibi in villa proxima, quæ vocabulo dicitur Hornutum f, hospitium deputaverat: tantum quippe secretus vel inaccessibilis locus monasterii illius videba- tur, quod præ horrore solitudinis etiam inhabi- tabilis fieret. Fuerat quidem dudum cujusdam abbatis, Elephantis nomine g, studio in meliori statu reparatus, sed, eo decedente habitatori- busque sublati, in antiquam revertebatur solitu- dinem.

Octobris Tomus IV.

3 Presbytero igitur moras illic agente, cœpe- runt de remotis partibus diversarum regionum ad eum confluere, significatum sibi esse fatentes, semidei Ghysleni membra in sæpe dicto monaste- rio humata jacere, et a loco sepulturæ transferri oportere. Cumque locus sepulchri ab ipsis igno- raretur, et presbyter fidem minime adhibens, negligenter, quæ sibi dicta fuerant, omitteret, adeo res divino nutu fidei capax apparuit, ut idem locus, quo tumulus fuerat, cœlitus ibi facto mira- culo, evidenter claresceret. Nam ex villa Tiedeias h, quæ regionis finitima videtur, rusticorum quidam luminum acie privatus, nomine Beche- rus, per revelationem audivit, quod ecclesiam S. Petri, id est, Cellam, qua S. Ghyslenus quiesce- ret, sollicita visitatione adiret, cui confestim parenti contigit, noctu adesse illuc, ecclesiæ ostiis obseratis; hac necessitate cogente, ante parietem a parte Orientis pervigilem mansisse: mane illuscente, dolore nimio ipsis orbibus cor- reptus est, cumque aquam requireret ex ea, quam lacunis collectam humo forte hauserat, eos- dem leniter attactos fovit, mox caligine detersa pristinum recuperavit lumen oculorum. Presbyter adhuc diffidens, consilio aliorum sacerdotum rem procrastinat.

4 Porro venerandus Domini Famulus, qui vivens semper humilitatis loco studuerat, etiam mortuus infimorum auxilio delectatur, sibi- que adjutores fieri requirit, quibus in hac vita se beneficii solatium præbuisse meminit. Homo si quidem, in vicino commanens, vocabulo Wi- neradus, religiosam, licet seculari habitu, du- cebat vitam, qui ex clientela quondam illius progenitus, ab ipso beato Viro bis commone- tur, uti ossa a loco sepulchri sustollat; cum ille anceps et hæsitans pergere dubitaret *, ita terribili comminatione tertio apparens * concu- titur, certo die ad hoc peragendum designato, ut horrore visionis exterritus, statim consurge- ret, ac concite locum, sibi visione ostensum, cum presbytero adiens, effodere summo cona- mine inciperet. Neque expers in hoc desudan- do redditur, sed mox effodiendo in altum sa- cra pignora invenit i, et cum magna reverentia proferens sindone munda involvit. Agitur hoc die si dudum designata pridie Calendas Octo- bris, quæ dicata beato angelo Michaëli et omnium beatorum cœlestium virtutum militiæ per orbem reverenter recolitur. Ut autem ma- nifestum sancti Viri meritum fieret, tanta suavi- tas nectarei odoris, spectantibus populis, res- persa est, ut aromatum fragrantiam vinceret, et omnium ora in laudem Dei resoluta gloriam Dei pro tanta servi sui glorificatione unanimi- ter resonarent, qui odor gratissimæ redolentiæ tamdiu mansit, quousque in oratorium, quod in memoriam beatorum Apostolorum Petri et Pauli dedicatum erat, die quinta decima corpus transferretur. Non enim, qui adfuerunt sacerdotes ausi per se tantum opus præsumere k, sed sub diligenti custodia et condigna reverentia eodem loco dispositum episcopo Cameracensi Stephano l, ad cujus dioccesim pertinebat, festinant intimare, qui tanta mirabilia audiens, congau- dendo gratias Deo reddidit, paratus mox iter illuc accelerare et sanctum corpus pretiosissime tranferre, sed, ingruente cujusdam non præter- mittendæ causæ articulo, minime profectus est, verum archidiacono Gilbaldo fideliter exe- quendum injunxit. Idem coacervata multitudine

124 sanctas

A. ANONYMO.
non una re-
velatione aut
apparitione
prævia.

deteguntur.

* lege: perge-
ret dubitare
* lege: a S.
Gisleno ter-
tio apparen-
te